

Moderna zunanjščina. Na zgornjem oglu ob gozdu še en okrogel stolp. Dvorišče ima v pritličju na eni strani masivne arkade.

Cerkvica je majhna, nima starih znakov. S lika v vel. oltarju dominikanški svetnik in Marija, podpis Joh. Hof.... Frilično delo, bržkone že 19. stol.

Na korulepa pendanta, Marija in angelj oznanenja, na platno, močno zanemarjena.

Stele, XXXVIII, 8.7.1926, str.34-

Od tu je prišla k sv. Petru v Savinjski dolini Marija z detetom - gotski kip, ki se nahaja v ž.c. v sev. str. kapeli. Opis glaj pod Sv. Peter v Savinjski dolini str.1.

Stele, XXXVIII, 8.7.1926, str.35 - 36.

NOVI KLOSTER pri Celju - (biv.) dominikanski samostan.

2.

Marian - Wendt. VI.349. Muchar, Geschichte der Steierm.VII.,393ff. mit der Übersetzungsbriefts.

Altgraf Friederich von Cilli dessen Persönlichkeit Aneas Sylvius mit allzu grellen Farben in seiner Europa geschildert hat, fühlte bei herabnehmendem Lebensende das Bedürfniss, durch fromme Stiftungen für sein Seelenheil zu sorgen. So erfolgte im Jahre 1453 ein Jahr vor seinem Tode die Gründung des Franciscanerconvents zu Enzersdorf in Österr. und die Vollendung eines Dominicaner - Klosters im Sannthale. Ursprünglich soll Friederich die Gründung eines Augustiner Eremiten - Klosters beabsichtigt haben, doch ist es unbekannt weshalb er von seinem Vorhaben abging und ebenso, welche Hindernisse der Verwirklichung der schon früher versuchten Stiftung entgegen standen. Denn im Jahre 1449 wird bereit einer Festsitzung gedacht, welche der Graf vordem dem Neuen Kloster der Brüder Prediger im Sannthale geschenkt hatte (Pusch und Fröhlich, Dipl. sacr. Duc.St.II.154,Nr.43.) und vom Jahre 1451 datirt die genehmigende Bestätigungsbulle Papst Nicolaus V. Das Kloster, welches wegen angewachsener Schuldenlast in den Jahren 1578 - 1585 durch Polydor von Montegnano (Propst zu Rudolfswörth, Archidiacon des Sannthals u.s.w.) als landesfürstlichen Commisär hatte visitirt werden müssen, scheint in der Folge besser aus halten zu haben, da sich 1787 bei Aufhebung desselben ein reines Vermögen von nahezu 91,000 fl. vorfand.

15.Jahrh. Gotische Minuskel mit einzelnen Majuskeln gemengt, zwischen Stufenrand und einer glatten Linie.

S . conventus . mon . SAVNIE . o . p . 1.2.2.7.

Unter einem von drei Säulen getragenen, mit Giebeln und emporragenden Firsten geschmückten spitzbogigen Baldachin die Vorstellung des englischen Grusses. Vor der knienden Jungfrau Maria welche der heil.Geist in Laubengestalt überschattet, der stehende Engel mit einer Lilie in der rechten. Untenhalb dieser durch zwei Bögen abgesclossenen Gruppe die Wappenschilde des Gründers mit einer nackten Engelsfigur als Schildhalter, und zwar rechts drei goldene Sterne in blau (Heunburg), links zwei rote Querbalken in weiss (Familienwappen

NOVI KLOŠTER - pri Celju - (biv.) dominikanski samostan.

der Freien von Sanack, der späteren Grafen von Cilli)

Fig.26m spitz - oval, Grösse 53 / 30 Mm. erhalten an ein par Gültenaufsandungen des Klosters(z.B. ddo.1580,18. febr.Cilli)in steierm. Landes - Archive und zwar aufgedrückt auf das betreffende Actenstück und mit einem Papierblatte überdeckt.

Slika: Fig.26 pečat samostana

MDZK: št.19-20, l.1874, str.246-247:Die Siegel der steierischen Abteien und Convents des Mittelalters. Von. dr. Arnold Luschin.

(Neukloster)

Samostan je ustanovil grof Friderik Celjski l. 1449. Zgrajen je bil med leti 1449 do 1452, ustanovno pismo pa je dal grof Friderik II. dne 17. januarja 1453. Leta 1479. so samostan opleni Turki, ki so v njegovi lepi cerkvi uničili Marijin kip in slike svetnikov ter opleni tudi njegovo zakladnico. Izgleda, da je samostan ostal do l. 1492. zapuščen, ker je bil šele tega leta znova konsekriran oltar v njegovi cerkvi ter izdan proglas za zbiranje sredstev za njegovo utrditev. Utrditev je bila v nasladnjih letih izvedena, karči oglejski patriarh Francesco Barbaro ga je l. 1594. našel spremenjenega v trdnjavo. Maja 1635. so uporni kmetje sicer večkrat prišli v samostan, vendar ga niso resneje poškodovali. Leta 1636. je konvent sklenil nabaviti glavni oltar cerkve na Ptujski gori, do česar pa ni prišlo. Ker je bil samostan v naslednjih decenijah v velikih finančnih stiskah, je dobil l. 1660 deželno podporo za gradbene namene. Leta 1685. se omenja, da je bila stara samostanska kapela, ki je bila že profanirana in porabljena v kletne namene, obnovljena. Leta 1690. je prior Tomaž Bucelleni pozidal sprednji samostanski trakt. Leta 1735. je samostanska cerkev dobila 3 nove zvonove. Leta 1745. so pogoreli cerkev sv.

Dominika na hribu ter zvonik in deloma cerkveno in samostansko ostrešje z vsemi 3 zvonovi. Leta 1746-1747 je bil cerkveni zvonik obnovljen ter nabavljeni 3 novi zvonovi. Leta 1754. je cerkev dobila nov glavni oltar. Leta 1787. je bil samostan razpuščen. Leta 1803. so zvonove pobrali v Celje. Leta 1820. je država prodala samostansko poslopje Jakobu Brezicu. Leta 1826. je lastnik Jože Oesterlein dal demolirati samostansko cerkev in izvesti nekatere prezidave na samostanskem poslopiju. Glavni oltar in Marijin kip je prešel v Šempeter, orglje iz l. 1692. pa k Sv. Lovrencu v Stranice. Po nekem opisu iz l. 1796. je bila samostanska cerkev velika močno zidana, toda nizko postavljena. Držala se je samostanskega poslopja. Jožef Oesterlein je dal, potem ko je porušil staro cerkev, zgraditi l. 1828, novo kapelo na mestu že nekoč stoječe samostanske kapele pred grajskim poslopjem. Kapela je bila zgrajena do l. 1831. Poznejši lastniki Novega kloštra, so bili: Anton grof Aichelburg po l. 1843, Ignac Kurz po l. 1868. in Herman grof Wurmbbrand po 1870. Grajska zunanjščina je danes neogotska, na oglu proti gozdu je še ohranjen okrogli stolp, dvorišče spremljajo na eni strani masivne pritlične arkade. Na oltarju v cerkvi sv. Dominika je slika Dominkina in Marije, ki je dobro delo iz l. pol. 19. stol. Podpis na sliki se glasi: Joh. Hof. ... Na koru visi slika Marijinega oznanjenja, ki je zelo zanemarljena.

Nad samostanom so ostanki cerkve sv. Dominika, katero je dal zgraditi prior Dominik Moscon l. 1659. Leta 1745. je v cerkev udarilo in je v celoti pogorela. Med leti 1747. do 1749. je bila obnovljena in l. 1750 konsekrirana. Leta 1754. je cerkev dobila nove orglje. Po razpustu samostana, je začela cerkev propadati in je bila l. 1843. že v zelo dezolatnem stanju. Danes so razvaline še komaj opazne. Slika sv. Dominika je danes v Šempetru. Pod samostanom stoji veliko razpelo, na katerem je železna plošča z napisom: O CRUX AVE SPES UNICA/ Fer. Anton Comes abet De AichelshVrg

extrVXIIt te eLeVaVIt / renovirt durch den Gutsbesitzer Herrn Ignaz Kurz im Jahre 1866. Znamenja je bilo torej postavljeno l. 1743., obnovljeno pa l. 1866.

J. Curk : Celjska topografija , rkp. str. 28, zapiski 1957.

Emil Kümmel v razpravi Kunst und Künstler in ihrer Förderung durch die steir. Landschaft vom 16. bis 18. Jahrhunderte (Studie aus den Rechenbüchern und Acten des Landesarchives) navaja letnice, ko so za stavbe prispevali stavbni stanovi 1621: Neuklösterl in Sannthal (A.1) ... 1660: Neuklösterl, Dominikaner (A.29).

Beiträge zur Kunde steiermärkischer Geschichtsquellen. 16. Jhrg., Graz 1879, str. 116, 118.

NOVI KLOŠTER v Savinjski dolini, dominik. samostan

1745, junij - zadela ga je n sreča, da udarila strela v cerkev in samostan. Zgorela je cerkev z vsemi cerkvenimi ornaty in zvonovi, pa tudi streha samostana poleg tretjine samostana samega. Odrl se je stolp zraven samostana.

I. v. Zahn, Steirische Miscellen, Graz 1899, str. 330-1.